

Rostkowski, Zbigniew

Działalność administracyjna, duszpasterska i gospodarcza ks. bp. Antoniego P. Dydyca na terenie diecezji drohiczyńskiej w latach 1994-2009

Studia Teologiczne 28, 343-373

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

KS. ZBIGNIEW ROSTKOWSKI

**DZIAŁALNOŚĆ ADMINISTRACYJNA,
DUSZPASTERSKA I GOSPODARCZA
KS. BP. ANTONIEGO P. DYDYCZA
NA TERENIE DIECEZJI DROHICZYŃSKIEJ
W LATACH 1994-2009**

Treść: 1. Działalność administracyjna; 2. Działalność duszpasterska; 3. Działalność gospodarcza ks. bp. Antoniego P. Dydycza; Zakończenie.

Wstęp

Każda odległość, czy to w sensie czasowym czy też przestrzennym, stwarza określoną perspektywę, z której lepiej widać i dokładniej można dokonać pewnej oceny. Rocznicą 70. urodzin ks. bp. Antoniego P. Dydycza daje dobrą okazję ku temu, by z perspektywy minionych około 14 lat, jakie upłynęły od dnia ingresu, spojrzeć na jego posługę w Diecezji Drohiczyńskiej.

Wielu z nas zdaje sobie sprawę z tego, iż działalność ta była bardzo rozległa oraz różnorodna. Dlatego też jej całościowy opis staje się zadaniem przekraczającym możliwości jednego człowieka i jednego, krótkiego wystąpienia. Stąd też chciałbym dokonać jedynie próby prezentacji działalności pasterskiej ks. bp. Antoniego P. Dydycza w granicach Diecezji Drohiczyńskiej jedynie na trzech na płaszczyznach: administracyjnej (1), duszpasterskiej (2) oraz gospodarczej (3).

W ramach opisu działalności administracyjnej wspomnimy: I Synod Diecezji Drohiczyńskiej (a), rozbudowę instytucji administracyjnych (b), regulację przepisów prawno-administracyjnych (c), powołanie nowych parafii i regulację granic już istniejących (d) oraz nowych klasztorów, domów i wspólnot zakonnych (e). Prezentując działalność duszpasterską zwrócimy uwagę na: formację kapłanów (a), życie sakramentalne (b), katolickie środki społecznej komunikacji (c), nowe ruchy i stowarzyszenia (d), duszpasterstwo specjalistyczne (e), inicjatywy i akcje duszpasterskie (f), sanktuaria i miejsca

kultu (g), a także Wizytę Apostolską Jana Pawła II (h). W trzecim punkcie omówimy następujące zagadnienia: budowę nowych kościołów (a), otwieranie nowych kaplic (b) i inwestycje ogólnodiecezjalne (c).

1. Działalność administracyjna

Mówiąc o działalności administracyjnej ks. bp. Antoniego P. Dydyca należy zwrócić przede wszystkim uwagę na: I Synod Diecezji Drohiczyńskiej (a), rozbudowę instytucji administracyjnych (b), regulację przepisów prawno-administracyjnych (c), ustanawianie nowych parafii oraz regulację granic już istniejących (d), a także na powoływanie nowych klasztorów, domów i wspólnot zakonnych (e).

1.1. I Synod Diecezji Drohiczyńskiej

Wydaje się, że próbę przybliżenia posługi pasterskiej ks. bp. Antoniego P. Dydyca na płaszczyźnie administracyjnej należy rozpocząć od I Synodu Diecezji Drohiczyńskiej, ponieważ właśnie on wytyczył kierunki pracy administracyjno-duszpasterskiej na następne lata¹.

Głównymi motywami przeprowadzenia tego synodu były między innymi: zachęta Soboru Watykańskiego II, „*by czcigodne instytucje soborów i synodów nabrały nowej mocy, dzięki czemu można by należycie i skuteczniej zatroszczyć się o wzrost wiary i zachowanie karności w różnych Kościołach*” (*Christus Dominus*, 36) oraz fakt ustanowienia nowych granic diecezji drohiczyńskiej, które objęły część terytorium z diecezji pińskiej i część z diecezji siedleckiej...². Różnorodność tradycji w diecezjach „poprzedniczkach” wymagała ujednoczenia i ustalenia zasad na przyszłość. Kolejną racją szybkiego zwołania synodu było również to, że od ostatnich synodów, które – zarówno w jednej i w drugiej diecezji – obyły się w okresie przedwojennym, upłynęło już wiele lat. Zachodziła więc potrzeba uwzględnienia najnowszego nauczania Kościoła, zwłaszcza ostatniego Soboru oraz warunków, w których zaczynała istnieć nowa diecezja.

Pierwszy Synod Diecezji Drohiczyńskiej został zapowiedziany i zwołany listem pasterskim ks. bp. Antoniego P. Dydyca z dnia 26 listopada 1994

¹ A. DYDYCZ, *List pasterski zwołujący synod*, *Wiadomości Diecezjalne*. Pismo Urzędowe Kurii Biskupiej w Drohiczyńce n. Bugiem (dalej: WDD) 8 (1995) Nr 1, s. 16-20.

² A. DYDYCZ, *Słowo wstępne*, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*. Statuty. Dokumenty wykonawcze, Drohiczyń 1997, s. 3.

r. Uroczyste otwarcie synodu odbyło się w katedrze drohiczyńskiej 8 grudnia 1994 r. Dekretem biskupa drohiczyńskiego zostało powołanych pięć komisji (prawno-organizacyjna, administracji i finansów, duszpastersko-liturgiczna, nauki i formacji chrześcijańskiej, osób i posług), które liczyły razem 94 osoby, w tym 11 zakonnych, 16 świeckich, 2 alumnów i 65 księży³. Do udziału w pracach synodu zostali zaproszeni również: kanonicy kapituły katedralnej, członkowie Rady Kapłańskiej, dziekani, przedstawiciele 9 dekanatów, zakonów męskich i żeńskich, razem 24 osoby⁴. W ramach konsultacji prowadzonych przez poszczególne komisje w prace synodu było zaangażowanych dodatkowo 56 osób świeckich. Promotorem synodu został ks. kan. dr hab. Andrzej Dzięga, oficjał Sądu Biskupiego w Drohiczynie. Dzieło Synodu uzupełniały i ożywiały sesje otwarte, które odbywały się od 1994 do 1997 r., w różnych miejscowościach diecezji, gromadząc przedstawicieli wielu stanów, zawodów i grup społecznych⁵. Pierwszym widzialnym owocem synodu, ujednolicającym zwyczaje liturgiczne w naszej diecezji, było przyjęcie księgi do nabożeństw zatytułowanej: „*Służba Boża w Diecezji Drohiczyńskiej*”⁶. Ostatnia sesja pierwszego synodu diecezjalnego odbyła się w katedrze drohiczyńskiej 24 maja 1997 r., w czasie której zostały przedłożone biskupowi diecezjalnemu *Statuty i dokumenty wykonawcze*. Postanowienia pierwszego synodu diecezjalnego, według *Dekretu zatwierdzenia i ogłoszenia uchwał synodalnych*, weszły w życie z dniem 26 sierpnia 1997 r.⁷

Kolejnymi dokumentami, które programowały pracę duszpasterską w całej diecezji, stały się dwa „*Dokumenty Pastoralne Diecezji Drohiczyńskiej*” wydane w 2001 r., a następnie w 2003 r.

³ W dekrecie zostało mianowanych 94 osoby. Po rozpoczęciu prac doszło jeszcze sześć. Zob. *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 14; A. DYDYCZ, *Dekret zwołujący synod*, WDD 8 (1995) Nr 1, s. 12-15.

⁴ A. DYDYCZ, *Dekret o zwołaniu Pierwszego Synodu*, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 6; zob. AKDD. Książd Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. *Dekret o zwołaniu Pierwszego Synodu Diecezji Drohiczyńskiej* z dn. 08.12.1994 r.

⁵ Kalendarz sesji otwartych i sesji plenarnych Pierwszego Synodu Diecezji Drohiczyńskiej, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 16-21; zob. Kalendarz sesji otwartych i sesji plenarnych Pierwszego Synodu Diecezji Drohiczyńskiej, WDD 8 (1995) Nr 1, s. 57-62.

⁶ Zob. *Służba Boża w Diecezji Drohiczyńskiej*. Opracowanie zbiorowe, Drohiczyn 1996.

⁷ A. DYDYCZ, *Dekret zatwierdzenia i ogłoszenia uchwał synodalnych*, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 22; A. DYDYCZ, *Dekret promulgacyjny statutów synodalnych*, WDD 10 (1997) Nr 2/2, s. 95.

1.2. Rozbudowa instytucji administracyjnych

Aby usprawnić pracę duszpasterską urzędem diecezjalnym na szczeblu centralnym oraz najlepiej dotrzeć do wiernych z przesłaniem ewangelicznym ks. bp Antoni P. Dydycz – na przestrzeni minionego okresu – podjął i zrealizował wiele inicjatyw o charakterze administracyjnym. Obok istniejących już struktur i instytucji – w ramach reorganizacji dotychczasowych referatów Kurii Diecezjalnej w Drohiczynie – z dniem 22 sierpnia 1994 r. powołał w Kurii Diecezjalnej Wydział Nauki Katolickiej, który od 1 sierpnia 2005 r. nosi nazwę Wydziału Katechizacji i Szkolnictwa Katolickiego⁸. W tym samym roku, a dokładniej 15.10.1994 r. został powołany do istnienia kolejny już Wydział ds. Młodzieży, w skład którego weszły następujące sekcje: Ruchu „Światło-Życie”, Liturgicznej Służby Ołtarza, Bieli, Pielgrzymkowej, Młodzieżowych organizacji katolickich (KSM, Sodalicia, Rycerstwo Niepokalanej, itp.), Młodzieżowych grup nieformalnych, Świeckich organizacji młodzieżowych (harcerstwo, zespoły sportowe, itp.)⁹.

Kolejna reforma dotyczyła reorganizacji sieci dekanalnej. Dzięki niej powstały trzy nowe dekanaty: hajnowski, łochowski i siemiatycki (02.02.1995)¹⁰. W ramach dalszego usprawniania administracji na szczeblu ogólnodiecezjalnym ks. bp. Antoni P. Dydycz – obok wcześniej istniejących instytucji – powołał między innymi: ekonoma Diecezji Drohiczyńskiej (05.08.1995)¹¹, Komisję Architektoniczno-Budowlaną (25.03.1998)¹², Radę Duszpasterską (07.10.1998)¹³, Radę ds. Ekonomicznych (25.03.1998)¹⁴, Komisję Rewizyjną ds. Ekonomicznych (25.03.1998)¹⁵, Diecezjalny Fundusz Kapłański (27.03.2003)¹⁶, Diecezjalną Komisję Liturgiczną (15.01.2004)¹⁷, Diecezjalną Komisję ds. Personalnych (25.03.2004)¹⁸, Zespół Rady Kapłańskiej ds. Kapłanów (19.11.2007)¹⁹, Diecezjalny Zespół ds. pozyskiwania i wykorzystywania środków materialnych z zewnątrz (23.01.2008)²⁰.

⁸ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z dn. 22.08.1994; tamże 2005-2008. Nominacja z dn. 01.08.2005.

⁹ AKDD. Wydział Młodzieży 1994-2001. Dekret z dn. 15.10.1994 r.; WDD 6 (1994) 3-4, s. 88-89.

¹⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 02.02.1995.

¹¹ AKDD. Ekonom Diecezjalny 1995-. Nominata z dn. 05.08.1995.

¹² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 25.03.1998.

¹³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 07.10.1998.

¹⁴ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 25.03.1998.

¹⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 25.03.1998.

¹⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 27.03.2003.

¹⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 15.01.2004.

¹⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 25.03.2004.

¹⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Komunikat z dn. 19.11.2007.

²⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 23.01.2008.

1.3. Regulacja przepisów prawno-organizacyjnych

W trosce o właściwe funkcjonowanie nowych i dotychczas istniejących instytucji Ksiądz Biskup Antoni wydał szereg przepisów prawnych. Do takich diecezjalnych zarządzeń prawno-administracyjnych, które organizują prace różnych organizacji i duszpasterstw należy zaliczyć: Wytoczne dla Wydziału do Spraw Młodzieży (15.10.1994)²¹, Statut Caritas Diecezji Drohiczyńskiej (24.08.1995)²², Statut Akcji Katolickiej (12.10.1996)²³, Statuty i Dokumenty wykonawcze I Synodu Diecezji Drohiczyńskiej (24.05.1997)²⁴, Statut Rady Kapłańskiej (26.08.1997)²⁵, Statut Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej (26.08.1997)²⁶, Statut Rady ds. Ekonomicznych (26.08.1997)²⁷, Statut Wyższego Seminarium Duchownego (26.08.1997)²⁸, Statut Kolegium Teologicznego (26.08.1997)²⁹, Statut Diecezjalnego Studium Organistowskiego (26.08.1997)³⁰, Instrukcja synodalna o urzędzie dziekana i innych urzędach w dekanatach Diecezji Drohiczyńskiej (26.08.1997)³¹, Instrukcja synodalna o prowadzeniu Kancelarii Parafialnej (26.08.1997)³², Instrukcja synodalna o powierzaniu posług parafialnych (26.08.1997)³³, Instrukcja o postępowaniu w sprawie kościelnych zabytków (11.10.1999)³⁴,

²¹ A. DYDYCZ, *Wytoczne dla Wydziału do Spraw Młodzieży*, WDD 6 (1994) Nr 3-4, s. 89-91; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 15.10.1994.

²² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 24.08.1995.

²³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 12.10.1996.

²⁴ A. Dydycz, Dekret zatwierdzenia i ogłoszenia uchwał synodalnych, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 22.

²⁵ Statut Rady Kapłańskiej Diecezji Drohiczyńskiej, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 192-196.

²⁶ Statut Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 197-201.

²⁷ Statut Radu ds. ekonomicznych Diecezji Drohiczyńskiej, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 202-207.

²⁸ Statut Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczyźnie, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 208-219.

²⁹ Statut Kolegium Teologicznego w Drohiczyźnie, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 220-222.

³⁰ Statut Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Drohiczyźnie, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 223-225.

³¹ Instrukcja synodalna o urzędzie dziekana i innych urzędach w dekanatach Diecezji Drohiczyńskiej, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 273-276.

³² Instrukcja synodalna o prowadzeniu Kancelarii Parafialnej, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 227-288.

³³ Instrukcja synodalna o powierzaniu posług parafialnych w Diecezji Drohiczyńskiej, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 289-308.

³⁴ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Instrukcja z dn. 11.10.1999.

Statut Kapituły Medalu Zasługi (03.05.2002)³⁵, Statut Rad Parafialnych (26.08.2002)³⁶, Regulamin Wyboru Rad Parafialnych (07.09.2002)³⁷, Statuty Stowarzyszenia Rodzin Katolickich (27.09.2002)³⁸, Regulamin Kurii Diecezjalnej (13.11.2002)³⁹, Statut Drohiczyńskiego Towarzystwa Naukowego (09.09.2004)⁴⁰, nowa wersja Regulaminu Wyższego Seminarium Duchownego (22.12.2004)⁴¹, Regulamin i Statut Muzeum Diecezjalnego im. Jana Pawła II (03.03.2005)⁴², Statut Stowarzyszenia „Biała Armia” (18.08.2005)⁴³, Statut Domu Księży Emerytów (04.02.2006)⁴⁴, Regulamin Funduszu Stypendialnego „Podlaska Brać” KSM (08.03.2007)⁴⁵, Statut Stowarzyszenia na Rzecz Pomocy w Odbudowie Kościoła Katolickiego Diecezji Witebskiej (05.09.2008)⁴⁶. Typowymi dokumentami programującymi pracę duszpasterską w całej diecezji były dwa „Dokumenty Pastoralne Diecezji Drohiczyńskiej” wydane 2001, a następnie w 2003 r.

1.4. Nowe parafie i regulacja granic już istniejących

Prezentując posługę administracyjną i duszpasterską zarazem Ks. Biskupa Antoniego nie można pominąć roli każdej parafii w strukturze diecezji. Od wieków parafia stanowi podstawową wspólnotą religijną, w której każda osoba może korzystać ze wszystkich darów, jakie Jezus Chrystus wysłużył swoim życiem, śmiercią i zmartwychwstaniem. Dlatego też sprawa odległości i dostępności do duchowych darów dla każdego pasterza jest ważnym argumentem za powoływaniem nowych jednostek administracyjnych oraz za korektą granic parafii. Stąd też, od 10 lipca 1994 r. zostało powołanych pięć nowych parafii: św. Cyryla i Metodego w Hajnówce (15.08.1995)⁴⁷. Najświętszej Opatrzności Bożej w Bielsku Podlaskim

³⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 03.05.2002.

³⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 26.08.2002.

³⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 07.09.2002.

³⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 27.09.2002.

³⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 13.11.2002.

⁴⁰ AKDD. Drohiczyńskie Towarzystwo Naukowe 2004-. Statut z dn. 09.09.2004.

⁴¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 22.12.2004.

⁴² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 03.03.2005.

⁴³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Statut z dn. 18.08.2008.

⁴⁴ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 04.02.2006.

⁴⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Regulamin z dn. 08.03.2007.

⁴⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 05.09.2008.

⁴⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 15.08.1995.

(29.02.2002), Podwyższenia Krzyża Świętego w Czartajewie (26.02.2002)⁴⁸, św. Ojca Pio w Węgrowie (29.11.2007)⁴⁹, NMP Matki Kościoła w Ruchnie (03.05.2009)⁵⁰ oraz jeden samodzielny rektorat duszpasterski w Litewnikach Nowych (07.05.2005)⁵¹.

I Synod Diecezji Drohiczyńskiej dodatkowo zobowiązał Pasterza do powołania specjalnej komisji, której zadaniem byłaby „*analiza granic parafii w całej diecezji, ze szczególnym uwzględnieniem odległości poszczególnych miejscowości od najbliższego kościoła parafialnego oraz wielkości wspólnoty parafialnej*” (art. 216). Mając to na uwadze, Ksiądz Biskup dokonał zmiany granic najpierw dwóch parafii węgrowskich: Wniebowzięcia NMP oraz św. Piotra i św. Antoniego (07.10.1999)⁵², a dekretem z dnia 29 czerwca 2002 r. zmienił granice parafii: Narodzenia NMP i św. Mikołaja w Bielsku Podl. M.B. z Góry Karmel w Bielsku Podl. Podwyższenia Krzyża Świętego w Hajnówce, w Narwi, Wniebowzięcia NMP w Siemiatyczach, Łochowie, Budziskach, Jabłonnie Lackiej, Czekanowie, Ogrodnikach i Stoczku Węgrowskim⁵³. Również z racji duszpasterskich kościołów w Repkach 31 października 2004 r. podniósł do rangi świątyni konparafialnej, a nazwę parafii ustanowił jako: Repki-Szkopy⁵⁴.

Te same motywy leżały u podstaw wydania dekretu powierzającego opiekę duszpasterską nad mieszkańcami wsi Ferma należącymi do parafii Domanowo, duszpasterzom parafii Hodyszewo (08.12.2004)⁵⁵. Idąc chronologicznie, należy w tym miejscu odnotować jeszcze ustanowienie rektora w kościele filialnym św. Siostry Faustyny, należącym do parafii Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podl. (14.10.2005)⁵⁶.

1.5. Nowe klasztory, domy i wspólnoty zakonne

Aby stworzyć niejako „*zaplecze*” modlitewne dla misji ewangelizacyjnej kościoła lokalnego i zintensyfikować pracę duszpasterską ks. bp. Antoni P. Dydyca zaprosił do Diecezji Drohiczyńskiej nowe wspólnoty zakonne.

⁴⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.06.2002.

⁴⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.11.2007.

⁵⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 16.04.2009.

⁵¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 07.05.2005.

⁵² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 07.10.1999.

⁵³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.06.2002.

⁵⁴ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 31.10.2005.

⁵⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 08.12.2004.

⁵⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 14.10.2005.

W latach 1995-2000 w Czartajewie k. Siemiatycz swoją działalność prowadzili bracia Apostolatu Miłosierdzia Bożego (faustyni)⁵⁷. Od 1997 do 2009 r. pracę katechetyczno-parafialną na terenie parafii Trójcy Przenajświętszej w Ciechanowcu prowadziły Siostry Antonianki⁵⁸. Na przełomie 2001 i 2002 roku próbę posługi w Domu Miłosierdzia w Sokołowie Podl. podjęły Siostry Kapucynki SNJ⁵⁹. Powyższe trzy inicjatywy nie wytrzymały jednak próby czasu i w obliczu zmieniających się okoliczności i warunków pracy zakończyły posługę na terenie Diecezji Drohiczyńskiej.

W krajobrazie religijnym naszej diecezji pozostały natomiast następujące wspólnoty: sióstr Dominikanek w Bielsku Podlaskim (13.11.1991)⁶⁰, Urszulanek w Nurcu (02.03.1998)⁶¹, oraz Mniszek Klarysek od Wieczystej Adoracji w Hajnówce (25.01.2003), które od 4 listopada 2003 r. budują swój klasztor i kościół⁶². Nieodzowną posługę w Domu św. Antoniego w Drohiczynie od 19.08.2003 r. pełni zaś wspólnota Sióstr Loretanek, które opiekują się księżmi emerytami, pracują w Muzeum Diecezjalnym i w Księgarni im bł. ks. Kłopotowskiego (22.07.2004)⁶³.

2. Działalność duszpasterska

Prezentując działalność duszpasterską ks. bp. Antoniego P. Dydyca oraz wszystkich kapłanów pracujących pod Jego kierunkiem, wydaje się, że należy wspomnieć tutaj o: formacji kapłanów, rozwoju życia sakramentalnego, ustanowieniu katolickich środków społecznej komunikacji, powoływaniu nowych ruchów i stowarzyszeń, rozwijaniu duszpasterstwa specjalistycznego, inicjatywach i akcjach duszpasterskich, roli sanktuariów i miejsc szczególnego kultu, a także o Wizycie Apostolskiej Jana Pawła II w Drohiczynie.

⁵⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Zgoda na złożenie domu z dn. 21.06.1995; tamże, Faustyni 1995-2000. Dekret z dn. 21.06.1998. Pismo ks. bp A. Dydyca z dn. 22.09.2000.

⁵⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 28.02.1997; tamże, SS. Antonianki 1997-. Decyzja zarządu z dn. 05.03.2009.

⁵⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 02.02.2002.

⁶⁰ AKDD. Dekrety ks. bp W. Jędruszka 1967-1994. Dekret z dn. 13.11.1991.

⁶¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 02.03.1998.

⁶² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 06.03.2003.

⁶³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 30.07.2003; Dekret z dn. 19.08.2003.

2.1. Formacja kapłanów

Aby mówić o rozwoju życia sakramentalnego nie można pominąć o fundamentalnej roli kapłana i przygotowywaniu nowych zastępów żniwiarzy Pańskich. Ten fakt, a także rozmiar posługi duszpasterskiej – w omawianym okresie – bardzo wymownie ilustrują zestawienia statystyczne zwane *Universalis Ecclesiae Annuus Census*, które każdego roku Ksiądz Biskup przesyła do wiadomości Stolicy Apostolskiej.

Zestawienie statystyczne (na podstawie wykazów *Universalis Ecclesiae Annuus Census* z lat 1994-2007)⁶⁴.

Lata	Księża diecezjalni	Księża zakonni	Zakonnice	Klerycy	Neoprezbiterzy	Ochrzczeni	I Komunia św.	Bierzmowani	Matżeństwa
1994	190	11	115	35	10	3222	4086	3001	1295
1995	201	13	102	49	4	2991	3918	4305	1336
1996	201	13	99	55	4	2908	3787	4060	1284
1997	195	13	106	66	3	2709	3548	3128	1224
1998	199	13	108	77	6	2487	3447	3447	1074
1999	203	13	107	78	6	2441	3385	3356	1194
2000	211	13	108	77	9	2438	3446	3132	1189
2001	221	13	111	65	12	2234	3221	1520	1060
2002	227	15	111	56	10	2067	2772	3725	1041
2003	236	18	118	47	11	2092	2809	3157	1050
2004	246	18	116	53	14	2017	2784	3026	1098
2005	249	16	122	48	7	1989	2730	3343	1239
2006	255	15	116	42	6	1988	2535	2950	1193
2007	252	16	124	35	2	2092	2302	2668	1266
2008	256	18	119	35	4	2252	2238	3919	1427
Razem					108	35927	47008	48737	16970

Na podstawie tychże zestawień z lat 1994-2008 widzimy kolumny ilustrujące wzrost liczby kapłanów pracujących w diecezji, który łączy się ściśle z dziełem kształcenia i formowania kandydatów do kapłaństwa. I tak, w murach Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczyńcu do pracy

⁶⁴ AKDD. Stolica Apostolska. *Universalis Ecclesiae Annuus Census* 1986-1998; 1999-.

w Winnicy Pańskiej zostało przygotowanych 108 alumnów⁶⁵. Razem z nimi przygotowywali się do kapłaństwa również kandydaci spoza wschodniej granicy z: Rosji, Białorusi, Ukrainy, zarówno obrządku łacińskiego jak i greckokatolickiego⁶⁶. Wyrazem troski o właściwe wykształcenie była między innymi afiliacja Wyższego Seminarium Duchownego do Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie, która została zawarta 12.12.1994 r. na podstawie umowy pomiędzy ks. bp. Antonim P. Dydyczem a Wielkim Kanclerzem PWT ks. Józefem kard. Glempem⁶⁷. W ślad za tym Kongregacja Wychowanie Katolickiego dla Seminariorów i Instytutów Kształcenia z dniem 03.03.1995 r. nadała PWT w Warszawie prawo przyznawania akademickiego stopnia magistra, z którego do tej chwili korzystają również alumni naszego Seminarium. Jednym z wyrazów zatroskania o kształt formacji seminaryjnej była wizytacja kanoniczna, zlecona 8 stycznia 1997 r. wikariuszowi generalnemu ks. inf. Eugeniuszowi Beszta-Borowskiemu⁶⁸. Nad budzeniem i umacnianiem powołań do służby Bogu i ludziom ma czuwać zaś Diecezjalne Dzieło Powołań powołane 6 lutego 1998 r., które wśród wielu form działalności powinien organizować ośrodek powołań, rekolekcje i spotkania powołaniowe, Tydzień Modlitw o Powołania oraz kolportaż czasopism młodzieżowych⁶⁹.

Nad dalszym kształceniem i formacją intelektualno-ascetyczną czuwa Zespół Stałej Formacji Kapłanów Diecezji Drohiczyńskiej powołany dekretem z dnia 12.10.1998 r., zwany później Diecezjalną Komisją Formacji Kapłańskiej (1999), a ostatecznie Diecezjalną Komisją Kapłańską (27.11.2000)⁷⁰. Na co dzień tę troskę o życie duchowe kapłanów wyra-

⁶⁵ S. Mazur, Kapłani – absolwenci WSD w Drohiczyńce – wyświęceni w latach 1959-2007, w: *Znad Buga dla Boga. Złoty jubileusz Wyższego Seminarium Duchownego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Drohiczyńce*, red. S. Mazur i in., Drohiczyń 2007, s. 177-185; S. Ulaczyk (red.), *Zarys dziejów Diecezji Drohiczyńskiej*, w: *Rocznik Diecezji Drohiczyńskiej. Spis parafii i duchowieństwa 1999*, Drohiczyń 1999, s. 366-367.

⁶⁶ Zob. AKDD. *Stolica Apostolska. Universalis Ecclesiae Annus Census 2001*, s. 3.

⁶⁷ T. SYCZEWSKI, *Organizacja nauczania w Wyższym Seminarium Duchownym w Drohiczyńce*, w: *Znad Buga dla Boga. Złoty jubileusz Wyższego Seminarium Duchownego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Drohiczyńce*, red. S. Mazur i in., Drohiczyń 2007, s. 204.

⁶⁸ AKDD. *Książdz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-*. Dekret z dn. 08.01.1997.

⁶⁹ ADKK. *Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z 06.02.1998*.

⁷⁰ Zob. *Stała Formacja Kapłanów*, WDD 11 (1998) Nr 2/4, s. 69; S. Ulaczyk (oprac.), *Rocznik Diecezji Drohiczyńskiej*, Drohiczyń 1999, s. 106; *Dekret Biskupa Antoniego Dydycza dotyczący Stałej Formacji Kapłanów w Diecezji Drohiczyńskiej*, WDD 14 (2001) Nr 1/9, s. 63-68; Z. ROSTKOWSKI (red.), *Diecezja drohiczyńska. Spis parafii i duchowieństwa 2004*, Drohiczyń 2004, s. 112.

za diecezjalny ojciec duchowny, którego instytucja została ustanowiona 15.10.1999 r.⁷¹ W roku Wielkiego Jubileuszu Zbawienia 27 listopada 2000 r. ks. bp. Antoni P. Dydyca wydał kolejny dekret określający szczegółowo czas i zasady formacji permanentnej kapłanów⁷². Natomiast każdorazowy rektor WSD w Drohiczynie lub kapłan działający w jego imieniu – w myśl dekretu z dnia 17 grudnia 2002 roku – ma obowiązek w pierwszych miesiącach roku szkolnego (najpóźniej do 2 grudnia) odwiedzić wszystkie parafie, do których zostali posłani neoprezbiterzy⁷³. Pierwszym rezultatem tychże wizyt jest stosowne sprawozdanie złożone na ręce Księdza Biskupa oraz do wiadomości Rady Pedagogicznej. W tym zarządzeniu wyraża się troska o nowo wyświęconych kapłanów, o ich właściwe wejście w kapłańskie życie.

2.2. Życie sakramentalne

Zestawienie statystyczne na podstawie wykazów *Universalis Ecclesiae Annuus Census* z lat 1994-2008 ilustruje również rozwój życia sakramentalnego w wymiarze ogólnodiecezjalnym. I tak, w omawianym okresie zostało ochrzczonych 35927 dzieci, do I Komunii św. przystąpiło 47008 dzieci, sakrament bierzmowania przyjęło 48737 chłopców i dziewcząt, a sakramentalnym węzłem małżeńskim zostało złączonych 16970 par⁷⁴. Oczywiście należy pamiętać, że za tymi danymi kryje się nie tylko praca kapłanów, zakonników, zakonnice i katechetów, lecz także Pasterza diecezji. Któż zliczy ilość wygłoszonych przez niego kazań i konferencji, czas spędzony w kościołach i na spotkaniach z wiernymi, długość przejechanych wiele razy dróg, itd. Do tego dochodzą jeszcze trzykrotnie przeprowadzone wizytacje kanoniczne parafii, które – poza czynnościami liturgicznymi – obejmowały spotkania z radami parafialnymi, różnymi grupami i ruchami katolickimi, a także wizyty szkół, urzędów i zakładów pracy.

⁷¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Nominata z dn. 15.10.1999.

⁷² Dekret Biskupa Antoniego Dydyca dotyczący Stałej Formacji Kapłanów w Diecezji Drohiczyńskiej, WDD 14 (2001) Nr 1/9, s. 63-68.

⁷³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994. Dekret z dn. 17.12.2002.

⁷⁴ Powyższe dane zostały sporządzone na podstawie ankiet *Universalis Ecclesiae Annuus Census* z lat 1991-2001. Zob. AKDD. Stolica Apostolska. *Universalis Ecclesiae Annuus Census* 1986-1998; 1999-.

2.3. Katolickie środki społecznej komunikacji

Mając na uwadze rolę środków społecznej komunikacji w dziele ewangelizacji ks. bp Antoni P. Dydycz ustanowił: Redakcję „*Niedzieli Podlaskiej*” (06.09.1994)⁷⁵, Redakcję „*Katolickiego Radia Podlasia*” (23.01.1996)⁷⁶, Referat ds. informacji i środków społecznego przekazu (01.09.2006)⁷⁷, a także wydał szereg pozwoleń na powstanie tzw. terenowych Biur Radia Maryja, np. w Budziskach, Sokołowie i Węgrowie⁷⁸. Nie można też zapomnieć o historycznym wydarzeniu, które miało miejsce w kościele pofranciszkańskim w Drohiczynie w dniu 10 czerwca 2003 r. Otóż tego właśnie dnia Ksiądz Biskup Antoni pobłogosławił wozy transmisyjne, inaugurując w ten sposób publiczną misję Telewizji TRWAM.

2.4. Nowe ruchy i stowarzyszenia

Troskę Księdza Biskupa o różnorodność pracy duszpasterskiej bardzo wyraźnie wyrażają różne ruchy, organizacje, stowarzyszenia, fundacje itd., które zostały powołane do życia na przestrzeni minionych około piętnastu lat. Idąc chronologicznie należy wymienić: Caritas (29.09.1994)⁷⁹, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży (27.05.1995)⁸⁰, Akcja Katolicka (21.06.1995)⁸¹, Diecezjalna Szkoła Animatora Ruchu „*Światło-Życie*” (13.10.1995)⁸², Diecezjalne Studium Organistowskie (26.08.1997)⁸³, Katolicki Uniwersytet Ludowy Diecezji Drohiczyńskiej im. Ludwika i Władysława Łozińskich (15.11.1997)⁸⁴, Podlaski Instytut Ekumeniczny Kultury Chrześcijańskiej (10.06.1999), Katolicki Ruch „*Biała Armia*” (06.10.1999)⁸⁵, Dom Miłosierdzia im. Jana Pawła II w Sokołowie Podlaskim (09.02.2000)⁸⁶, Ekumenicz-

⁷⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Pismo z dn. 06.09.1994.

⁷⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 23.01.1996.

⁷⁷ AKDD. Niedziela 1986-. Nominacja z dn. 12.06.2006.

⁷⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Pismo z dn. 26.02.2003.

⁷⁹ A. Dydycz, Dekret z dn. 29.09.1994, WDD 6 (1994) Nr 3-4, s. 86; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.09.1994.

⁸⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 27.05.1995.

⁸¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 21.06.1995.

⁸² AKDD. Ruch Światło-Życie 1991-2005. Pismo Moderatora Diecezjalnego z dn. 02.10.1995.

⁸³ Statut Diecezjalnego Studium Organistowskiego, w: *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 223-225.

⁸⁴ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 15.11.1997.

⁸⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 06.10.1999.

⁸⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 09.02.2000.

ny Ośrodek Młodzieżowy w Czartajewie (10.06.2001)⁸⁷, Ośrodek Duszpasterski „*Antonianum*” w Boćkach (01.07.2001)⁸⁸, Kapituła Medalu Zasługi (*Benemerenti*) (18.05.2002)⁸⁹, Dom św. Antoniego (30.07.2003)⁹⁰, Muzeum Diecezjalne (25.01.2004), Ruch Rodzin Nazaretańskich (06.01.2004)⁹¹, Fundacja „*Patrimonium Fidei*” (05.08.2004)⁹², Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II (13.02.2006)⁹³, Drohiczyńskie Towarzystwo Naukowe (09.09.2006)⁹⁴, Stowarzyszenie Katolicka Inicjatywa Antynarkotyczna „*Trzy Kolory Nadzieja*” (11.10.2007)⁹⁵, Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy w Odbudowie Kościoła Katolickiego Diecezji Witebskiej (05.09.2008)⁹⁶, Ośrodek Formacji Diakonów Stałych z siedzibą w Drohiczynie (28.12.2008)⁹⁷ oraz Centrum Kultury Kresowej z siedzibą w Drohiczynie (12.12.2008)⁹⁸.

2.5. Duszpasterstwo specjalistyczne

I Synod Diecezjalny wielokrotnie postulował potrzebę podjęcia duszpasterstwa specjalistycznego. To właśnie zatroskanie o ludzi, którzy wykonują różne posługi i zadania wyrażają duszpasterstwa specjalistyczne. Tytułem przykładu chciałbym wymienić – obok istniejących dotychczas – powołane w ciągu niespełna piętnastu lat takie diecezjalne duszpasterstwa specjalistyczne takie jak: duszpasterstwo harcerzek i harcerzy (01.03.1995)⁹⁹, Środowisk Twórczych (23.01.1995)¹⁰⁰, NSZZ „*Solidarność*” (01.12.1996)¹⁰¹, Honorowych Dawców Krwi (02.08.2001)¹⁰², leśników (28.09.2002)¹⁰³, policji

⁸⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Pismo z dn. 10.06.2001.

⁸⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 01.07.2001.

⁸⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 18.05.2002.

⁹⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 30.07.2003.

⁹¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 06.01.2004.

⁹² AKDD. *Patrimonium Fidei*. 2004-. Statut Fundacji z dn. 05.08.2004.

⁹³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 13.02.2006.

⁹⁴ AKDD. Drohiczyńskie Towarzystwo Naukowe 2004-. Statut z dn. 09.09.2004.

⁹⁵ AKDD. Ruchy katolickie 2002-. Postanowienie Sądu Rejonowego w Białymstoku z dn. 11.10.2007.

⁹⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 05.09.2008.

⁹⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 28.12.2008.

⁹⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dokument z dn. 12.12.2008.

⁹⁹ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Pismo z dn. 01.03.1995.

¹⁰⁰ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Pismo z dn. 23.01.1995.

¹⁰¹ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z dn. 01.12.1996.

¹⁰² AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 02.08.2001.

¹⁰³ AKDD. Duszpasterstwo Leśników 2002-. Nominata z dn. 28.09.2002.

(28.09.2002)¹⁰⁴, duszpasterstwo akademickie (18.12.2002)¹⁰⁵, sportowców (18.12.2002)¹⁰⁶, myśliwych (12.07.2003)¹⁰⁷, sportu (26.01.2004)¹⁰⁸, Związku Hodowców Koni (19.04.2004)¹⁰⁹, prawników (21.11.2005)¹¹⁰, wędkarzy (01.04.2009)¹¹¹, Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku” (10.04.2009)¹¹². Do tej grupy z pewnością można zaliczyć również diecezjalnego egzorcystę (07.03.2006)¹¹³.

Rolę duszpasterzy specjalistycznych pełnią także asystenci: Akcji Katolickiej (05.10.1995)¹¹⁴, Katolickiego Stowarzyszenia „*Civitas Cristiana*” (18.12.2002)¹¹⁵, Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży (08.12.1994)¹¹⁶, Stowarzyszenia Pamięć i Tożsamość OKNO (26.01.2006)¹¹⁷, a także diecezjalni koordynatorzy do spraw: komputeryzacji (15.09.1998)¹¹⁸, Fundacji *Dzieło Nowego Tysiąclecia* (17.08.2000)¹¹⁹, duszpasterstwa Maryjnego (05.04.2003)¹²⁰, Jubileuszowej Pielgrzymki Polaków do Wiecznego Miasta (06.03.2003)¹²¹, organizacji Sympozjum Uniwersytetów w Rzymie (06.03.2003)¹²², Fundacji Ośrodka KARTA (04.01.2008)¹²³, Odnowy w Duchu Świętym (16.01.2009)¹²⁴ oraz delegaci: do spraw sióstr zakonnych w Diecezji Drohiczyńskiej (01.10.1994)¹²⁵, do współpracy z Tygodnikiem Katolickim „*Niedziela*” (06.09.1994)¹²⁶, do spraw kontaktów z Izbą Skarbową

¹⁰⁴ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 28.09.2002

¹⁰⁵ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 18.12.2002.

¹⁰⁶ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 18.12.2002.

¹⁰⁷ AKDD. Duszpasterstwo Myśliwych 2003-. Nominata z dn. 12.07.2003.

¹⁰⁸ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 26.01.2004.

¹⁰⁹ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 19.04.2004.

¹¹⁰ AKDD. Zmiany personalne 2005-2008. Nominata z dn. 16.11.2005.

¹¹¹ AKDD. Zmiany personalne 2009-. Nominata z dn. 24.02.2009.

¹¹² AKDD. Zmiany personalne 2009-. Nominata z dn. 09.04.2009.

¹¹³ AKDD. Zmiany personalne 2005-2008. Nominata z dn. 07.03.2006.

¹¹⁴ AKDD. Akcja Katolicka 1995-2003. Nominata z dn. 05.10.1995.

¹¹⁵ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 18.12.2002.

¹¹⁶ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z dn. 27.05.1995.

¹¹⁷ AKDD. Dekrety wszystkie 1994-. Nominacja z dn. 26.01.2006.

¹¹⁸ AKDD. Kuria Diecezjalna 1991-1999. Formularz zgłoszenia z dn. 15.09.1998.

¹¹⁹ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 29.08.2000.

¹²⁰ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 05.04.2002.

¹²¹ AKDD. Dekrety wszystkie 1994-. Nominacja z dn. 06.03.2003.

¹²² AKDD. Dekrety wszystkie 1994-. Nominacja z dn. 06.03.2003.

¹²³ AKDD. Zmiany personalne 2005-2008. Pismo z dn. 07.01.2008.

¹²⁴ AKDD. Zmiany personalne 2009-. Nominata z dn. 15.01.2009.

¹²⁵ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z dn. 01.10.1994.

¹²⁶ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z dn. 06.09.1994.

(12.12.1994)¹²⁷ do spraw Instytutów Życia Konsekwowanego (26.09.2001)¹²⁸ i do spraw kontaktów z Fundacją Ośrodka KARTA (01.10.2007)¹²⁹.

Aby zwiększyć skuteczność posługi niektórych duszpasterzy diecezjalnych, Ksiądz Biskup Antoni Dydycz zapoczątkował zwyczaj mianowania pomocników w poszczególnych powiatach czy też regionach. W naszej diecezji zasadniczo wyróżniamy cztery regiony powstałe z połączenia dekanatów: bielskiego, brańskiego i hajnowskiego, drohiczyńskiego, ciechanowieckiego, sarnackiego i siemiatyckiego, sokołowskiego i sterdyńskiego, łochowskiego i węgrowskiego. W omawianym okresie zostali powołani między innymi rejonowi: moderatorzy Ruchu „Światło-Życie” (02.09.1994)¹³⁰, moderatorzy Ruchu „Domowy Kościół” (11.11.1999)¹³¹, moderatorzy młodzieży (27.08.2003)¹³², kapelani Ochotniczych Straży Pożarnych (04.09.2002)¹³³, wizytatorzy katechetyczni (09.01.2002)¹³⁴, współpracownicy diecezjalnego duszpasterza ds. misyjnych (02.03.2009)¹³⁵.

2.6. Inicjatywy i akcje duszpasterskie

Do stałego kalendarza duszpasterskiego Diecezji Drohiczyńskiej weszły w minionym okresie różnego rodzaju festiwale, spotkania, kongresy oraz dni. Idąc chronologicznie należy wymienić takie jak: Diecezjalne Spotkanie Młodzieży w Serpelicach (16.10.1994)¹³⁶, Spotkanie Opłatkowe Samorządowców w Drohiczyńce (1995), Spotkania Opłatkowe Sołtysów w dekanatach (1995), Dzień Modlitw o Świętość Kapłanów (25.05.1995)¹³⁷, Diecezjalny Przegląd Chórów Parafialnych (21.10.1995)¹³⁸, Dzień Formacji Chrześcijańskiej (19.02.2000)¹³⁹, Dzień Podlasia ustanowiony na pamiąt-

¹²⁷ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Pismo z dn. 12.12.1994.

¹²⁸ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 26.09.2001.

¹²⁹ AKDD. Zmiany personalne 2005-2008. Pismo z dn. 01.10.2007.

¹³⁰ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z dn. 02.09.1994.

¹³¹ AKDD. Zmiany personalne 1993-2000. Nominata z dn. 11.11.1999.

¹³² AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 28.08.2003.

¹³³ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 04.09.2002.

¹³⁴ AKDD. Zmiany personalne 2000-2004. Nominata z dn. 09.01.2002.

¹³⁵ AKDD. Zmiany personalne 2009-. Nominata z dn. 02.03.2009.

¹³⁶ Homilia bp A. Dydycza z dn. 16.10.1994, WDD 6 (1994) Nr 3-4, s. 94-98.

¹³⁷ Został ustanowiony w 1 rocznicę śmierci ks. bp W. Jędruszka.

¹³⁸ Księga Pamiątkowa Przeglądów Chórów Parafialnych Diecezji Drohiczyńskiej 1995-, Drohiczyn 1995, s. 1-4; J. KUŹMICKI, V *Diecezjalny Przegląd Chórów Parafialnych*, Niedziela Podlaska 44 (2001) Nr 50, s. 2-3.

¹³⁹ T. SZCZEWSKI, *Spotkanie Formacyjne Kapłanów Diecezji Drohiczyńskiej*, WDD 13 (2000) 1/7, s. 96-97.

kę wizyty Jana Pawła II w Drohiczynie (10.06.2001)¹⁴⁰, Kongresy Misyjne (02.06.2001)¹⁴¹, Diecezjalne Forum Ruchów Katolickich (08.03.2003)¹⁴², Diecezjalny Dzień Ministranta (21.06.2003)¹⁴³, Diecezjalny Kongres Kółek Różańcowych i Wspólnot Maryjnych (25-26.05.2007)¹⁴⁴ oraz Diecezjalna Pielgrzymka Nauczycieli do Miedznej (17.06.2007)¹⁴⁵.

W ramach duszpasterstwa młodzieży należy wspomnieć diecezjalne turnieje o charakterze sportowym: Liga Piłki Nożnej chłopców klas III i IV (06.12.2003)¹⁴⁶, Liga Szachowa (25.09.2004)¹⁴⁷, Mistrzostwa w Tenisie Stołowym (20.03.2004)¹⁴⁸, Liga Piłki Nożnej (12.02.2005)¹⁴⁹, Diecezjalna Parafiada dzieci i Młodzieży (11.06.2005)¹⁵⁰, Parafiada Sportowa (17.06.2006)¹⁵¹, Turniej Szachów Rodzinnych (2006)¹⁵², Turniej Piłki Siatkowej (31.01.2009)¹⁵³.

Działaniom o charakterze administracyjno-duszpasterskim towarzyszyły wielkie akcje duszpasterskie, które angażowały nie tylko diecezjalne urzędy i duszpasterstwa, lecz przede wszystkim wspólnoty parafialne i dekanalne. Mam tutaj na uwadze między innymi powołanie Komitetu do spraw Beatyfikacji Męczenników Podlaskich i Marceliny Darowskiej (29.07.1996), którego zadaniem było przekazanie informacji o nowych błogosławionych, przygotowanie programu duchowego przygotowania oraz organizowanie pielgrzymek na uroczystości beatyfikacyjne¹⁵⁴. Ważną rolę

¹⁴⁰ AKDD. Książd Biskup. Listy pasterskie 1994-. List Pasterski na Uroczystość Zesłania Ducha Świętego 2001, s. 2-3.

¹⁴¹ AKDD. Duszpasterstwo Misyjne 1998-. Program Kongresu misyjnego. Drohiczyn 02.06.2000.

¹⁴² AKDD. Ruchy Katolickie 2002-. Protokół z diecezjalnego forum z dn. 08.03.2003.

¹⁴³ K. ŻERO, *Informacje*, Niedziela Podlaska 46 (2003) 22/441, s. IV.

¹⁴⁴ *Duszpasterstwo Wspólnot Maryjnych*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 12 (2007) 61, s. 15.

¹⁴⁵ *Duszpasterstwo nauczycieli*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 12 (2007) 62, s. 23.

¹⁴⁶ *Katolickie Stowarzyszenie Sportowe*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 9 (2004) 42, s. 18.

¹⁴⁷ K. DOMARACZEŃKO, *I Diecezjalna Liga Szachowa*, Niedziela Podlaska 47 (2004) 38/509, s. IV.

¹⁴⁸ K. Żero, *Informacje*, Niedziela Podlaska 47 (2004) 14/485, s. IV.

¹⁴⁹ R. KOWERDZIEJ, *Związek Katolickich Klubów Sportowych*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 10 (2005) 49, s. 5.

¹⁵⁰ K. DOMARACZEŃKO, *I Diecezjalna Parafiada Dzieci i Młodzieży*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 10 (2005) 51, s. 10.

¹⁵¹ R. KOWERDZIEJ, *Diecezjalna Parafiada Sportowa*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 11 (2006) 55, s. 14.

¹⁵² K. DOMARACZEŃKO, *Komunikat z I Diecezjalnego Turnieju Szachów Rodzinnych*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 11 (2006) 55, s. 20.

¹⁵³ K. DOMARACZEŃKO, *Duszpasterstwo sportu*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 13 (2008) 72, s. 23.

¹⁵⁴ AKDD. Książd Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.07.1996.

odgrywały również peregrynacje cudownych obrazów, figur i relikwii. I tak, na przestrzeni minionego czasu przeżyliśmy peregrynacje: Obrazu Jezusa Miłosiernego (14.09.2003)¹⁵⁵, zakończoną w kościele Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim (18.04.2004), obrazu Matki Bożej Stolicy Mądrości – *Sedes Sapientiae* w ośrodkach akademickich (23.05.2005)¹⁵⁶, relikwii św. Teresy od Dzieciątka Jezus (02.08.2005)¹⁵⁷, relikwii bł. ks. phm. Stefana Wincentego Frelichowskiego (30.04.2006 – 01.05.2006)¹⁵⁸, figury Matki Bożej Fatimskiej w 90. Rocznicę objawień w Fatimie (początek w Węgrowie – Bazylika 12.05.2007, a zakończenie w Bielsku Podlaskim – Bazylika 13.10.2007)¹⁵⁹, relikwii św. Dominka Savio w kościele św. Jana Bosko w Sokołowie Podlaskim (09.09.2007)¹⁶⁰ oraz trzydniową peregrynację relikwii bł. Karoliny Kózkówny (07.11.2008)¹⁶¹.

Historyczny wymiar miała również akcja sadzenia przy wszystkich kościołach diecezji dębów ku czci Jana Pawła II i ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, która została rozpoczęta w Drohiczynie 22 kwietnia 2006 r.¹⁶²

2.7. Sanktuaria i miejsca szczególnego kultu

Szczególną rolę w duszpasterskiej postudze Księdza Biskupa spełniały wszystkie kościoły i kaplice w diecezji. Ważne miejsca w tym zajmowały dwa sanktuaria Maryjne Ostrożanach i w Miedznie, gdzie znajdują się obra-

¹⁵⁵ AKDD. Książd Biskup 2001-2008. List pasterski z dn. 29.03.2003 r.; A. Dydyca, *Bóg bogaty w miłosierdzie*, Niedziela Podlaska 46 (2003) 17/436, s. I. III; tamże, 46 (2003) 39/458, s. IV.

¹⁵⁶ S. Mazur, Kalendarium życia seminarijnego, w: *Znad Buga dla Boga. Złoty jubileusz Wyższego Seminarium Duchownego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Drohiczynie*, red. S. Mazur i in., Drohiczyn 2007, s. 157.

¹⁵⁷ K. Żero, Informacje, Niedziela Podlaska 48 (2005) 30/553, s. IV.

¹⁵⁸ P. Anusiewicz, *Peregrynacja Relikwii bł. ks. phm. Stefana W. Frelichowskiego*, Biuletyn Kurii Diecezjalnej 11 (2006) 55, s. 10-11; K. Żero, Informacje, Niedziela Podlaska 49 (2006) 14/589, s. IV; tamże, 22/597, s. IV.

¹⁵⁹ A. Dydyca, „Przyszłam prosić was o to, abyście tu przychodzili”. List pasterski na rozpoczęcie peregrynacji figury Matki Bożej Fatimskiej, Niedziela Podlaska 50 (2007) 19/647, s. I. VII; *Kalendarz peregrynacji figury Matki Bożej Fatimskiej w diecezji drohiczynskiej*, Niedziela Podlaska 50 (2007) 20/648, s. II.

¹⁶⁰ K. Żero, Zapraszamy, Niedziela Podlaska 50 (2007) 35/663, s. III; D. Pogorzelska, Relikwie św. Dominika Savio w Sokołowie Podlaskim „Taki mały może świętym być...”, Niedziela Podlaska 50 (2007) 39/667, s. II.

D. Frydrych, *Tajemnica fatimska*, Niedziela Podlaska 50 (2007) 46/674, s. IV-V.

¹⁶¹ T. Zasłona, *Bł. Karolino! Wspieraj nas w trudach obrony godności kobiety!*, Niedziela Podlaska 51 (2008) 49/729, s. VI.

¹⁶² AKDD. Książd Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 22.04.2006.

zy koronowane papieskimi diademami¹⁶³. A warto podkreślić, iż koronacja obrazu Matki Bożej Miedzeńskiej odbyła się w minionym okresie w dniu 22 czerwca 1997 r. Tego aktu dokonał Prymas Polski ks. Józef kard. Glemp, w asyście: ks. abp. Stanisława Szymeckiego z Białegostoku i obecnego Ordynariusza Drohiczyńskiego. Również staraniem Księdza Biskupa Ojciec Święty Jan Paweł II podniósł do godności Bazyliki Mniejszej dwa kościoły: Narodzenia NMP i św. Mikołaja w Bielsku Podlaskim (29.08.1996)¹⁶⁴ i kościół Wniebowzięcia NMP w Węgrowie (04.04.1997)¹⁶⁵.

Mając na uwadze dobro duchowe wiernych, ks. bp Antoni P. Dydycz ustanowił ponadto następujące sanktuaria: Matki Bożej Fatimskiej w Węgrowie (28.02.1996)¹⁶⁶, św. Antoniego Padewskiego w Boćkach (17.01.2000)¹⁶⁷, a kościół Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim w dniu jego konsekracji podniósł do rangi sanktuarium (05.10.2008)¹⁶⁸. W trosce też o rozwój kultu Maryjnego w dniu 23 maja 2009 r. dokonał uroczystego aktu koronacji – na prawie diecezjalnym – obrazu Matki Bożej Ciechanowieckiej w kościele Trójcy Przenajświętszej w Ciechanowcu¹⁶⁹.

Za aprobatą Księdza Biskupa Pierwszy Synod Diecezjalny wielu kościołom parafialnym nadał rangę sanktuariów diecezjalnych, a mianowicie w: Ostrożanach, Miedznie, Węgrowie (kolegiata) i w Prostyni (art. 209). Jednocześnie przypomniał, że *otoczone kultem wiernych cudowne obrazy Matki Bożej znajdują się w: Domanowie, Łazówku, Narwi, Strabli, Topczewie i w Winnej Poświętnej, dodając dalej: Miejscami szczególnego kultu są także: kościół p.w. Przemienienia Pańskiego w Perlejewie, kościół Męki Pańskiej w Serpelicach, kościół p.w. św. Antoniego w Boćkach, kościół p.w. św. Antoniego Padewskiego i św. Piotra z Alkantary w Węgrowie, kościół Wniebowzięcia*

¹⁶³ Zob. I Synod Diecezji Drohiczyńskiej, dz. cyt., s. 160; E. Borowski, *Sanktuarium Matki Bożej w Ostrożanach*, Drohiczyn 1986, s. 3; tenże, *Sanktuarium Matki Bożej w Miedznej*, Drohiczyn 1996.

¹⁶⁴ AKDD. Bielsk Podl. Bazylika 1991-2003. Dekret Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z dn. 29.08.1996.

¹⁶⁵ AKDD. Węgrów Bazylika 1992-2001. Dekret Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z dn. 04.04.1997.

¹⁶⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 28.02.1996.

¹⁶⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 17.01.2000; A. Dydycz, Dekret o powołaniu Sanktuarium św. Antoniego w Boćkach, WDD 13 (2000) Nr 1/7, s. 74-75.

¹⁶⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 17.01.2000; A. Dydycz, Dekret o powołaniu Sanktuarium św. Antoniego w Boćkach, WDD 13 (2000) Nr 1/7, s. 74-75.

¹⁶⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 23.05.2009.

Matki Bożej w Drohiczynie ze słynącym łaskami obrazem św. Antoniego Padewskiego i kościół św. Rocha w Miłkowicach. Synod przypomina też o kulcie św. Rocha w kościele konkatedralnym w Sokołowie Podlaskim i św. Mikołaja w Bazylicy w Bielsku Podlaskim (art. 210)¹⁷⁰. W roku Wielkiego Jubileuszu Chrześcijaństwa wszystkie te świątynie weszły do grona kościołów jubileuszowych, stając się miejscem szczególnych łask i Bożego Miłosierdzia¹⁷¹. Wszystko to było podyktowane nie tylko staraniami o właściwy przebieg służby Bożej w diecezji, lecz przede wszystkim troską o zapewnienie możliwie jak najlepszych warunków uświęcenia każdego człowieka.

Od 15 lipca 2000 r. szczególną rolę wśród wymienionych świątyń, pełni Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim. Tego właśnie dnia zostały przeniesione z miejscowego cmentarza i złożone w niej doczesne szczątki błogosławionego ks. Antoniego Beszty – Borowskiego¹⁷². Dzięki Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II, który 13 czerwca 1999 r. wyniósł do chwały ołtarzy stu ośmiu męczenników II wojny światowej, diecezja otrzymała nowego patrona oraz orędownika – syna ziemi podlaskiej¹⁷³. Jego postać przypomina: *wszystkich męczenników, a zwłaszcza tych, którzy z naszej Diecezji pochodzili, albo na jej terenie pracowali, jak bł. Michał Woźniak, bł. Władysław Maćkowiak, bł. Mieczysław Bohatkiewicz, bł. Edward Grzymała i bł. Maria Marta Kazimiera Wołowska*¹⁷⁴.

Aby zaktywizować pobożność eucharystyczną w wielu parafiach zostało ustanowione lub przywrócone na nowo uroczyste wystawienie Najświętszego Sakramentu w ciągu trzech dni, zwane Czterdziestogodzinnym Nabożeństwem. Stało się to między innymi w następujących parafiach: Kłopoty Stanisławy (20.03.2003)¹⁷⁵, Budziska (05.11.2003)¹⁷⁶, Chojewo (10.05.2004)¹⁷⁷, Ostrówek (02.03.2005)¹⁷⁸, Siemiatycze Stacja

¹⁷⁰ *I Synod Diecezji Drohiczyńskiej*, dz. cyt., s. 161.

¹⁷¹ Spis kościołów Roku Jubileuszowego, WDD 12 (1999) Nr 2/6, s. 122-123; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 10.09.1999.

¹⁷² Zob. A. Dydycz, Dokument pastoralny Diecezji Drohiczyńskiej 2001-2002, Drohiczyn 2001, s. 7 (Nr II, 7); AKDD. Listy pasterskie ks. bp. A. Dydycza 1994-. List z okazji przeniesienia Relikwii bł. Antoniego Beszty – Borowskiego z dn. 20.06.2000.

¹⁷³ AKDD. Postulacja Borowski 1998-. Breve Apostolskie z dn. 13.06.1999.

¹⁷⁴ A. Dydycz, Dokument pastoralny Diecezji Drohiczyńskiej 2001-2002, Drohiczyn 2001, s. 7-8.

¹⁷⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 20.03.2003.

¹⁷⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 05.11.2003.

¹⁷⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 10.05.2004.

¹⁷⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 02.03.2005.

(25.04.2005)¹⁷⁹, Czartajew (06.02.2006)¹⁸⁰, Najświętszej Opatrzności Bożej w Bielsku Podlaskim (28.02.2006)¹⁸¹. W Sokołowie Podlaskim została ustanowiona kolejno całodzienna adoracja w przeciągu czterech dni tygodnia: poniedziałek i wtorek w kościele salezjańskim (25.04.2003), a we środę i czwartek w kościele konkatedralnym (06.08.2003)¹⁸².

2.8. Wizyta Apostolska Jana Pawła II w Drohiczynie

Największym wydarzeniem o charakterze duszpasterskim była Wizyta Apostolska naszego Rodaka Ojca Świętego Jana Pawła II w Drohiczynie, w dniu 10 czerwca 1999 r.

Nie ulega wątpliwości, że doszła ona do skutku dzięki staraniom i wielkiemu zaangażowaniu ks. bp. Antoniego P. Dydycza. Obecny Pasterz oficjalnie zaprosił Ojca Świętego do odwiedzenia naszej diecezji pismem z dnia 4 marca 1995 r.¹⁸³ W ślad za tym również ze specjalnym zaproszeniem udali się do Watykanu przedstawiciele Podlaskiego Stowarzyszenia Gmin, którzy 19 lutego 1998 r. zostali przyjęci na audiencji u Ojca Świętego¹⁸⁴. W dniu 4 stycznia 1999 r. Stolica Apostolska potwierdziła przybycie papieża do Drohiczyna. Bezpośrednie przygotowania do tego wielkiego wydarzenia rozpoczęły się 20 czerwca 1998 r. powołaniem Diecezjalnego Komitetu Organizacji Pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II. Komitet wykonawczy obejmował 9 różnych komisji, w skład których weszło 156 osób: księży, zakonników, zakonnic, alumnów i świeckich¹⁸⁵. Przygotowaniom zewnętrznym towarzyszyły działania o charakterze pastoralno-formacyjnym, zgodnie z przyjętym równocześnie programem duszpasterskim¹⁸⁶.

¹⁷⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 25.04.2005.

¹⁸⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 06.02.2006.

¹⁸¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 28.02.2006.

¹⁸² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 24.04.2003; tamże, Dekret z dn. 06.08.2003.

¹⁸³ A. Dydycz, Zaproszenie Ojca Świętego do odwiedzenia Diecezji Drohiczyńskiej, WDD 12 (1999) 1/5, s. 1-2; zob. Z. Rostkowski, *Wizyta Apostolska w Drohiczynie*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diecezja. Ludzie. Oczekując wizyty Jana Pawła II na Podlaskiej Ziemi*, Drohiczyn 1999, s. 94.

¹⁸⁴ Zob. K. Kurianiuk, Z. Rostkowski (red.), *Drohiczyn wszystko pamięta*, Drohiczyn 2001, s. 7.

¹⁸⁵ Zob. Komitet Organizacyjny Wizyty Jana Pawła II w Drohiczynie, WDD 12 (1999) 1/5, s. 16-24; Z. ROSTKOWSKI, *Wizyta Apostolska w Drohiczynie*, dz. cyt., s. 106-109.

¹⁸⁶ E. Borowski, Program duszpasterski przygotowania Wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Drohiczynie, WDD 12 (1999) 1/5, s. 6-11. 64-66.

W programie ogólnopolskim Wizyty Apostolskiej Ojca Świętego w 1999 r. Drohiczyn został wybrany jako miejsce Nabożeństwa Ekumenicznego. Należy przypuszczać, że ta decyzja została podyktowana następującymi racjami: położenie i wielowiekowa koegzystencja różnych kultur i religii, a także otwartość i ekumeniczne tradycje pielęgnowane od wieków na tych ziemiach¹⁸⁷. Miejscem ekumenicznej celebry stał się plac przed budynkiem Liceum Ogólnokształcącego, który znajduje się od strony Sokółowa Podl., przy drodze Drohiczyn – Warszawa¹⁸⁸. W dziesiątą rocznicę powyższego wydarzenia na tym miejscu został poświęcony *Kopiec Pamięci Podlasia* razem z papieskim Krzyżem, który stanął na jego szczycie.

O godzinie 17.30 helikopter z Ojcem Świętym wylądował na specjalnie przygotowanym lądowisku, w pobliżu miejsca celebry. Nabożeństwo Ekumeniczne z udziałem przedstawicieli różnych religii, wielu gości z kraju i zza granicy, rozpoczęło się ok. godziny 18.00. Ojca Świętego powitał ks. bp Antoni P. Dydycz i przedstawiciel Polskiej Rady Ekumenicznej. W czasie liturgii Jan Paweł II wygłosił homilię, w której przypomniał zebrany przesłanie przykazania miłości Boga i bliźniego. W darze od władz wojewódzkich papież otrzymał tytuł honorowego obywatela Podlasia; Ojciec Święty z kolei przekazał diecezji – kielich.

Bezpośrednio po nabożeństwie, które zakończyło się ok. godz. 20.00 Jan Paweł II odwiedził katedrę i modlił się w pobliżu krypty, gdzie spoczywa ks. Władysław Jędruszak (1918-1994), pierwszy biskup drohiczyński (1991-1994). Początkowo była to modlitwa w ciszy, a następnie recytowana na głos antyfony „*Salve Regina*”. Po przejechaniu *papamobile* na połowę lotnisko o godz. 20.30 odleciał helikopterem do Warszawy¹⁸⁹. Po zakończeniu nabożeństwa ekumenicznego, na tym samym podium została odprawiona Msza św., której przewodniczył ks. Kazimierz kard. Świątek, metropolita mińsko-mohylewski i administrator diecezji pińskiej.

Wizyta Ojca św. w Drohiczyźnie weszła do kalendarza największych wydarzeń w dziejach nie tylko Diecezji Drohiczyńskiej, lecz także całego Podlasia. Na zawsze pozostanie ona gorącym wezwaniem Piotra naszych czasów do życia w jedności i miłości. Świadkiem tej wizyty i znakiem wzy-

¹⁸⁷ A. Dydycz, Podlasie – ziemia bogata świętością, WDD 12 (1999) 1/5, s. 25-27.

¹⁸⁸ W dziesiątą rocznicę powyższego wydarzenia na miejscu celebry ks. abp Mieczysław Mokrzycki ze Lwowa poświęcił Kopiec Pamięci Podlasia razem z Papieskim Krzyżem, który stanął na jego szczycie.

¹⁸⁹ K. Kurianiuk, Z. Rostkowski, Kronika podróży, w: Jan Paweł II na Podlasiu Drohiczyn 10 czerwca 1999 roku, Drohiczyn 2000, s. 19-20.

wającym do wprowadzania w życie orędzia papieskiego jest *Kopiec Pamięci Podlasia* wzniesiony na miejscu celebry wraz z pękniętym, „drohiczynskim” krzyżem, który został poświęcony 10 czerwca 2009 r. przez ks. abp. Mieczysława Mokrzyckiego, metropolitę lwowskiego obrządku łacińskiego. Kopiec usypano z ziemi pochodzącej ze wszystkich zakątków diecezji, aby podkreślić jedność i wdzięczność wszystkich mieszkańców Podlasia.

Kolejnym znakiem, mającym uczcić postać największego z rodu Polaków w dziejach Kościoła i historii powszechnej, jest Flaga Diecezji Drohiczyńskiej i Dnia Podlasia ustanowiona przez obecnego Ordynariusza dekretem z dnia 2 kwietnia 2009 r.¹⁹⁰ W jej skład wchodzi flagi Polski i Watykanu, a więc trzy barwy: żółta, biała i czerwona, a wszystko to dla podkreślenia kraju pochodzenia ks. kard. Karola Wojtyły późniejszego Jana Pawła II oraz jedności naszej Ojczyzny ze Stolicą Apostolską, którą wyraża starożytne zawołanie „*Polonia semper Fidelis*”. Na płacie środkowym flagi została umieszczona figura krzyża „drohiczynskiego”, stanowiącego centralny element ołtarza podczas Nabożeństwa Ekumenicznego w Drohiczynie. W dziesiątą rocznicę największego wydarzenia w historii Drohiczyna Ksiądz Biskup ustanowił również sztandar Diecezji Drohiczyńskiej.¹⁹¹ Na jego awersie znalazła się wspomniana Flaga Podlasia, a na rewersie wizerunek Najświętszej Maryi Panny – Matki Kościoła i Patronki naszej diecezji z napisem półkolistym u dołu „*Diecezja Drohiczyńska*”. Podczas obchodów dziesięciolecia pobytu Papieża w Drohiczynie, a dokładnie 8 czerwca 2009 r. Sztandar ten został przekazany w ręce młodzieży, aby wcielała w życie te wartości, które są wpisane w dzieje Podlasia, a przede wszystkim w postać Maryi – Matki Kościoła.

Podsumowaniem piętnastoletniej pracy duszpasterskiej ks. bp. Antoniego P. Dydycza, zwłaszcza jego posługi kaznodziejskiej jest zbiór homilii wydanych w 2009 r. przez Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników w Włocławku. Zostały one zebrane i ułożone według piętnastu tematów staraniem ks. Pawła Rytla-Andrianika i wieloletniego sekretarza ks. kan. Pawła Anusiewicza. Uroczysta prezentacja tejże pozycji miała miejsce w katedrze drohiczyńskiej, w rocznicę ingresu, czyli 10 lipca 2009 r. Cały zbiór, który otrzymał wymowny tytuł: „*Oto siewca wyszedł siał...*” zawiera aż 248 homilii zamieszczonych na 1215 stronach.

¹⁹⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 02.04.2009 (L. 0228/2009).

¹⁹¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 02.04.2009.

3. Działalność gospodarcza ks. bp. Antoniego P. Dydycza

Z posługą duszpasterską ks. bp. Antoniego P. Dydycza bardzo ściśle łączyła się jego działalność gospodarcza, przejawiająca się między innymi w dziele wznoszenia nowych kościołów, kaplic i ośrodków duszpasterskich, które stanowią szczególne miejsce sprawowania kultu i posługi sakramentalnej, a także w prowadzeniu inwestycji o znaczeniu ogólnodiecezjalnym.

3.1. Budowa nowych kościołów

Trwałym znakiem omawianego okresu jest siedem nowo zbudowanych i konsekrowanych kościołów parafialnych w: Szmurłach (25.08.1995)¹⁹², Rozbitym Kamieniu (17.09.1995)¹⁹³, św. Andrzeja Boboli w Siemiatyczach (16.04.2000)¹⁹⁴, Miłosierdzia Bożego w Bielsku Podlaskim (21.04.2001)¹⁹⁵, Nurcu (11.11.2001)¹⁹⁶, Klichach (24.05.2005)¹⁹⁷ oraz Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim (2008.10.05)¹⁹⁸. Na poświęcenie czyli konsekrację czeka jeszcze nowy kościół w Budziskach, który został już pobłogosławiony – mówiąc liturgicznie – i przeznaczony do sprawowania kultu Bożego (22.10.2006)¹⁹⁹.

W fazie budowy jest jeszcze kościół św. Cyryla i Metodego w Hajnówce, pod który kamień węgielny został poświęcony 21.05.2000 r.²⁰⁰ W ubiegłym roku Ksiądz Biskup po raz pierwszy odprawił w nim Mszę św. podczas tzw. *pasterki*. Kolejna, nowa parafia Matki Kościoła powstaje na terenie Ruch-

¹⁹² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 20.08.1995.

¹⁹³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 17.09.1995.

¹⁹⁴ A. Dydycz, Dekret poświęcenia kościoła św. Andrzeja Boboli w Siemiatyczach, WDD 13 (2000) 1/7, s. 118-119; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 16.04.2000.

¹⁹⁵ A. Dydycz, Dekret poświęcenia kościoła p.w. Miłosierdzia Bożego w Bielsku Podlaskim, WDD 14 (2001) 2/9, s. 95-96; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 21.04.2001.

¹⁹⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 11.11.2001; T. Szereszewski, „Dzisiaj kończy się wysiłek związany z budową tego kościoła...”, *Niedziela Podlaska* 45 (2002) 6/373, s. II.

¹⁹⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 24.05.2005.

¹⁹⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 05.10.2008; A. Płachno, Konsekracja i ogłoszenie sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Sokołowie Podlaskim, *Niedziela Podlaska* 51 (2008) 44/724, s. IV-V.

¹⁹⁹ AKDD. Budziska 1991-. Pismo kanclerza Kurii z dn. 03.10.2006.

²⁰⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Akt wmurowania kamienia węgielnego kościoła pod wezwaniem św. Cyryla i Metodego z dn. 21. 05. 2000.

ny i Ruchenki. Zadanie organizowania otrzymał z dniem 5 marca 2009 r. ks. Andrzej Chłudziński, obecny wikariusz kosowski²⁰¹. Oficjalne jej powołanie nastąpiło z dniem 3 maja 2009 r. Pierwszym proboszczem został mianowany wspomniany wyżej ks. Andrzej Chłudziński, który z dniem 16 IV 2009 r. został inkardynowany do diecezji z Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów Prowincji Warszawskiej.

Z różnych racji istniało w naszej diecezji sześć kościołów zbudowanych przed laty, które z różnych względów nie były jeszcze konsekrowane. Stąd też ks. bp Antoni P. Dydycz poświęcił, czyli konsekrował (wcześniejsze określenie) świątynie w: Prostyni (11.06.1995)²⁰², Osmoli (15.09.1996)²⁰³, Serpelicach (11.05.1997)²⁰⁴, Kłopotach Stanisławach (07.10.1998)²⁰⁵ oraz w Dziadkowicach (26.07.2002). Od czasów II wojny światowej i strasznych zniszczeń na rekonsekrację czekał również kościół Trójcy Przenajświętszej w Drohiczyźnie, który od 5 czerwca 1991 r. obecnie pełni funkcję katedry. Uroczystego aktu rekonsekracji i poświęcenia nowego ołtarza soborowego w dniu 10 stycznia 2005 r. dokonał ks. bp. Antoni P. Dydycz. Świadcami tego wydarzenia byli: przewodniczący KEP ks. abp Józef Michalik z Przemysła, ks. abp Wojciech Ziemba metropolita białostocki, ks. abp Jan Martyniak – metropolita przemysko-warszawski obrządku wschodniego, ks. abp Tadeusz Kondrusiewicz z Moskwy (Rosja), ks. bp Stanisław Stefanek z Łomży, ks. bp Aleksander Kaszkiewicz z Grodna (Białoruś), ks. bp Andrzej Dzięga z Sandomierza, ks. bp Rimantas Norvilla z Mariampola (Litwa), ks. bp Jerzy Mazur z Ełku, ks. bp Antoni Dziemianko z Mińska (Białoruś), ks. bp Jonas Iwanauskas z Kowna (Litwa) ks. bp Tadeusz Zawistowski z Łomży i ks. bp Edward Ozorowski z Białegostoku²⁰⁶.

²⁰¹ AKDD. Zmiany personalne 2008-. Dekret z dn. 05.03.2009.

²⁰² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 11.06.1995; zob. P. Rytel-Andrianik, Sanktuarium Trójcy Przenajświętszej i św. Anny w Prostyni (1510-1998), Warszawa 2001, s. 78 (mps).

²⁰³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 15.10.1996.

²⁰⁴ A. Dydycz, Dekret poświęcenia kościoła parafialnego w Serpelicach, WDD 11 (1998) Nr 1/3, s. 80-81; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 11.05.1997.

²⁰⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 07.10.1998; A. Dydycz, Dekret poświęcenia kościoła parafialnego w Kłopotach Stanisławach, WDD 11 (1998) Nr 2/4, s. 81-82.

²⁰⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 10.01.2005.

3.2. Otwieranie nowych kaplic

Celem ułatwienia wiernym udziału w liturgii zostały wybudowane bądź też otwarte trzydzieści kaplic: w gmachu WSD w Drohiczynie (05.06.1996)²⁰⁷, tymczasowa kaplica par. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce (13.10.1996)²⁰⁸, kaplica w Areszcie Śledczym w Hajnówce (17.02.1997)²⁰⁹, w domu zakonnym Sióstr Antonianek w Ciechanowcu (27.02.1997)²¹⁰, w Kobyli w parafii Granne (06.04.1997)²¹¹, kaplica szpitalna w Zespole Opieki Zdrowotnej w Hajnówce (16.05.1997)²¹², w Adamowie w parafii Niemirów (21.09.1997)²¹³, w domu Caritas w Sokołowie Podlaskim (27.10.1997)²¹⁴, w Przybyszynie w parafii Ciechanowiec (29.11.1997)²¹⁵, w domu zakonnym sióstr Urszulanek w Nurcu (02.03.1998)²¹⁶, w Domu Biskupim w Drohiczynie (19.05.1998)²¹⁷, w domu zakonnym Sióstr Opatrzności Bożej w Sterdyni (12.01.1999)²¹⁸, w Wajkowie w parafii Mielnik (26.09.1999)²¹⁹, w domu Ruchu „*Biała Armia*” w Drohiczynie (28.04.2000)²²⁰, w Hryniewiczach Małych w parafii Matki Bożej z Góry

²⁰⁷ AKDD. WSD 1995-1997. Uroczystość poświęcenia nowego gmachu WSD w Drohiczynie z dn. 05.06.1996.

²⁰⁸ Archiwum Parafii św. Cyryla i Metodego w Hajnówce. Kronika Parafialna 1995-; AKDD. Hajnówka Cyryla i Metodego 1995-2008. Notatka z dn. 17.10.1996.

²⁰⁹ A. Dydycz, Pobłogosławienie kaplicy więziennej w Areszcie Śledczym w Hajnówce, WDD 11 (1998) Nr 1/3, s. 78-79; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 14.02.1997.

²¹⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 27.02.1997; A. Dydycz, Erygowanie Domu Zakonnego Sióstr Antonianek w Ciechanowcu, WDD 11 (1998) Nr 1/3, s. 79-80.

²¹¹ AKDD. Granne 1992-. Pismo Proboszcza z dn. 18.05.1998; zob. tamże. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 19.05.1998.

²¹² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 16.05.1997.

²¹³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 21.09.1997.

²¹⁴ A. Dydycz, Dekret – Zezwolenie na otwarcie kaplicy w Domu Caritas w Sokołowie Podlaskim, WDD 11 (1998) Nr 1/3, s. 84-85; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 27.10.1997.

²¹⁵ A. Dydycz, Dekret poświęcenia kaplicy w Przybyszynie, WDD 11 (1998) Nr 1/3, s. 85-86; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.11.1997.

²¹⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 02.03.1998.

²¹⁷ A. Dydycz, Dekret błogosławieństwa kaplicy w Domu Biskupim, WDD 11 (1998) Nr 2/4, s. 79; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 19.05.1998.

²¹⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 12.01.1999.

²¹⁹ A. Dydycz, Dekret poświęcenia ołtarza i kaplicy w Wajkowie, WDD 12 (1999) Nr 2/6, s. 110-111; AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 26.09.1999.

²²⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 28.04.2000; A. Dydycz, Dekret zezwalający na otwarcie kaplicy w Domu „*L'Armata Bianca*” w Drohiczynie, WDD 13 (2000) 2/8, s. 34.

Karmel w Bielsku Podlaskim (15.05.2000)²²¹, kaplica cmentarna w parafii Ostrówek (29.05.2000)²²², w Krasnowsi w parafii Boćki (27.06.2000)²²³, we wsi Mień w parafii Domanowo (17.05.2001)²²⁴, tymczasowa kaplica w domu zakonnym Mniszek Klarysek przy ul. Topolowej 9 w Hajnówce (18.03.2003)²²⁵, we wsi Pawły w parafii Pokarmelickiej w Bielsku Podl. (19.04.2003)²²⁶, tymczasowa kaplica parafii Najświętszej Opatrzności Bożej w Bielsku Podlaskim (14.12.2003)²²⁷, w domu zakonnym Sióstr Sercanek w Brańsku (17.04.2004)²²⁸, w Mrozowej Woli w parafii Sadowne (06.06.2004)²²⁹, w Wólce Okrąglik w parafii Prostyń (10.10.2004)²³⁰, kaplica szpitalna w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podl. (11.02.2005)²³¹, nowa kaplica w domu rekolekcyjnym Sióstr Karmelitanek w Siemiatyczach (19.03.2005)²³², w Orli w parafii Najświętszej Opatrzności Bożej w Bielsku Podl. (27.11.2005)²³³, kaplica w klasztorze Mniszek Klarysek w Hajnówce (09.12.2005)²³⁴, kaplica bł. ks. Ignacego Kłopotowskiego w Domu św. Antoniego w Drohiczynie (06.01.2006)²³⁵ oraz kaplica w Domu Pomocy Społecznej „Pomocna Dłoń” w Wirowie (29.05.2009).²³⁶

3.3. Inwestycje ogólnodiecezjalne

Mówiąc o inwestycjach gospodarczych o znaczeniu ogólnodiecezjalnym należy wymienić przynajmniej pięć: dokończenie budowy nowego skrzydła Wyższego Seminarium Duchownego (1993-2005), generalny re-

²²¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 15.05.2000; A. Dydycz, Dekret poświęcenia kaplicy w Hryniewiczach Małych, WDD 13 (2000) 2/8, s. 38-39.

²²² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.05.2000.

²²³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 27.06.2000.

²²⁴ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 17.06.2001.

²²⁵ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 06.03.2003; zob. K. Żero, Informacje, Niedziela Podlaska 46 (2003) 14/433, s. IV.

²²⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 19.04.2003.

²²⁷ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 14.12.2003.

²²⁸ K. Żero, Informacje, Niedziela Podlaska 47 (2004) 18/489, s. IV.

²²⁹ K. Żero, Informacje, Niedziela Podlaska 47 (2004) 26/497, s. IV.

²³⁰ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 10.10.2004; K. Żero, Informacje, Niedziela Podlaska 47 (2004) 44/515, s. IV.

²³¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 11.02.2005.

²³² AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 19.03.2005.

²³³ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 27.11.2005.

²³⁴ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 09.12.2005.

²³⁵ AKDD. SS. Loretanki 1985-. Dekret z dn. 06.01.2006.

²³⁶ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 29.05.2009.

mont wnętrza kościoła katedralnego (2002-2004), restaurację Klasztoru Pofranciszkańskiego (1996-2003) i Zespołu Pojezuickiego w Drohiczynie (2006-2007), a także remont generalny byłego szpitala w Sokołowie Podlaskim (1996-1999), w którym mieszczą się obecnie: Dom Miłosierdzia Jana Pawła II, siedziba Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży i Akcji Katolickiej oraz biuro Caritas Diecezji Drohiczyńskiej.

Przechodząc do bliższej prezentacji powyższych dzieł, należy stwierdzić, iż wzniesienie w minionym okresie nowego gmachu Wyższego Seminarium Duchownego było inwestycją o wielkim znaczeniu dla właściwego funkcjonowania Diecezji Drohiczyńskiej. Dzieło dokończenia budowy, którą zainicjował w 1993 r. ks. bp Jan Chrapek (1948-2001), nastąpiło za czasów pastrozowania ks. bp. Antoniego P. Dydycza. Przeprowadzka alumnów i profesorów do nowych pomieszczeń miała miejsce 22 listopada 1995 r.²³⁷ W piątą rocznicę powstania diecezji, czyli 5 czerwca 1996 r. odbyło się poświęcenie nowej kaplicy seminaryjnej, którego dokonał nuncjusz apostolski w Polsce ks. abp Józef Kowalczyk. W dniu 23 listopada 1997 r. ordynariusz drohiczyński ks. bp Antoni P. Dydycz – mając na uwadze dobro duchowe alumnów i moderatorów – oddał Wyższe Seminarium Duchowne w opiekę Najświętszemu Sercu Pana Jezusa, a świętem patronalnym tejże uczelni ustanowił uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata (22.02.1998)²³⁸.

Druga ważną inwestycją, nie tylko z racji kościelnych lecz także historycznych, było dzieło restauracji zespołu pofranciszkańskiego w Drohiczynie przy ulicy Kraszewskiego. Kosztem ks. Antoniego P. Dydycza w dniu 27 czerwca 1996 r. budynki byłego Klasztoru Pofranciszkańskiego zostały odkupione od Skarbu Państwa. W latach 1999-2003 został przeprowadzony gruntowny remont klasztoru pod kierunkiem ks. prał. dr. Stanisława Ulaczyka. Jednak już 22 grudnia 2000 r. cały teren przeznaczono na cele diecezjalne. Po zakończeniu remontów w dniu 30 lipca 2003 r. został tutaj erygowany Dom św. Antoniego mieszczący: Dom Zakonny Sióstr Loretańek (19.08.2003), Muzeum Diecezjalne (25.01.2004), Dom Księży Emerytów (30.07.2003) i Księgarnia Sióstr Loretańek im. ks. I. Kłopotowskiego (22.07.2004)²³⁹.

²³⁷ S. MAZUR, *Kalendarium życia seminaryjnego*, dz. cyt., s. 124.

²³⁸ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 23.11.1997; A. Dydycz, Dekret poświęcenia WSD w Drohiczynie Najświętszemu Sercu Pana Jezusa, WDD 11 (1998) Nr 1/3, s. 77-78.

²³⁹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 30.07.2003; tamże, Dekret z dn. 19.08.2003; K. Żero, *Informacje, Niedziela Podlaska* 46 (2003) 37/456, s. IV.

Na generalny remont czekał również od czasów II wojny światowej kościół pw. Trójcy Przenajświętszej w Drohiczynie. Podczas II wojny światowej Sowietci zdewastowali całkowicie jego wnętrze i zrobili tutaj stajnię dla koni. Kolejni okupanci Niemcy, po wkroczeniu do Drohiczyna, urządzili w nim strzelnicę²⁴⁰. Po wojnie proboszczowie i parafianie drohiczynscy włożyli wiele wysiłku, aby kościół przywrócić do stanu używalności. W dniu 5 czerwca 1991 r. Jan Paweł II, powołując do istnienia diecezję drohiczynską, podniósł wspomniany kościół do rangi katedry. Nic więc dziwnego, że w 2002 r. ks. bp Antoni P. Dydycz rozpoczął – pod nadzorem ks. dr. Stanisława Ulaczyka, ówczesnego kanclerza Kurii – kapitalny remont tejże świątyni. W latach 2002-2005 oczyszczono między innymi ściany, odkrywając przy tej okazji zabytkowe freski, wymieniono ołtarz soborowy, okna, ławki, konfesjonały, wyposażenie zakrystii, a także zainstalowano nowe nagłośnienie i ogrzewanie prezbiterium. Po 282 latach od dnia konsekracji w dniu 10 stycznia 2005 r. odbyła się uroczysta rekonsekracja kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej²⁴¹. W ramach dalszych prac od 20 września do 15 grudnia 2006 r. został przeprowadzony remont i modernizacja podziemi katedry, gdzie w przyszłości staną sarkofagi rządców diecezji.

Ważną inwestycją, patrząc od strony posługi charytatywnej i formacyjnej, stało się również kapitalny remont starego szpitala w Sokołowie Podlaskim. Z dniem 13 maja 1996 r. ówczesny dyrektor Caritas ks. Leszek Gardziński – w imieniu Ordynariusza Drohiczynskiego – rozpoczął starania w Radzie Miasta Sokołów Podlaski o przekazanie dla Caritas budynku starego szpitala, który znajdował się w zupełnej ruinie. Rozpoczęte w 1996 r. prace z wielkim zaangażowaniem kontynuował kolejny dyrektor Caritas ks. Walenty Wojtkowski. Po kilku latach został tutaj usytuowany *Dom Miłosierdzia* im. Jana Pawła II (od 1999), jako wotum wdzięczności i jeden z widzialnych znaków Wizyty Apostolskiej Ojca Świętego Jana Pawła II w Drohiczynie²⁴². W odrestaurowanym budynku mieszczą się między innymi: kaplica pw. Matki Bożej Różańcowej (15.10.1997), dom rekolekcyjny dla różnych grup dzieci i młodzieży (od 15.03.2003), siedziba Zarządu Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, Akcji Katolickiej, a także siedziba dyrektora Caritas.

²⁴⁰ E. BOROWSKI, *Drohiczyn – zarys dziejów*, w: *Drohiczyn. Miasto. Diecezja. Ludzie*, red. Z. Rostkowski, Drohiczyn 1999, s. 9-16.

²⁴¹ AKDD. Ksiądz Biskup. Dekrety wszystkie 1994-. Dekret z dn. 10.01.2005.

²⁴² AKDD. Caritas 1991-2003. Pismo ks. bp A. Dydycza z dn. 27.06.2001.

Mówiąc o inwestycjach gospodarczych prowadzonych z inicjatywy ks. bp. Antoniego P. Dydycza nie sposób pominąć restauracji zabytkowego Zespołu Pojezuickiego w Drohiczynie. W tym przypadku chodzi o konwikt zwany „*Zardecianus*” (1699) wzniesiony dla ubogiej szlachty, która na początku XVIII w. studiowała w drohiczynskim *Collegium Nobilium*. Modernizacja zabytków stała się możliwa dzięki wsparciu z funduszu unijnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Prace budowlane, pod nadzorem ks. mgr. Jerzego Dylewskiego – dyrektora administracyjnego WSD, trwały od 15 czerwca 2006 r. do 23 czerwca 2007 r.²⁴³ Wykonawcą tejże inwestycji było Przedsiębiorstwo Wielobranżowe *Bialbud* Stanisław Lewczuk, Czesław Niczyporuk Spółka Jawna z Białej Podlaskiej. W odrestaurowanych budynkach znajdują miejsce między innymi: centrum konferencyjne oraz różne duszpasterstwa i ruchy katolickie.

Zakończenie

Z perspektywy prawie piętnastu lat można dokonać już pewnego zestawienia, które obrazuje rozmiar podjętych prac i osiągnięć. W roku objęcia posługi pasterskiej przez ks. bp. Antoniego P. Dydycza Diecezja Drohiczyńska liczyła 92 parafie, które były podzielone na dziewięć dekanatów (bielski; brański, ciechanowiecki, drohiczyński, sarnacki, liwski, sokołowski, sterdyński, węgrowski). Na jej terenie mieszkało 217656 tysięcy katolików. Do diecezji było inkardynowanych 180 kapłanów, w tej liczbie siedemnastu pracowało poza granicami diecezji: trzynastu na misjach i czterech w Polsce. Dodatkowo pięciu kapłanów przebywało na studiach: dwóch za granicą i trzech w Polsce²⁴⁴. W pracę duszpasterską w diecezji było zaangażowanych ponadto 11 księży zakonnych oraz 115 zakonnice²⁴⁵. Do pracy w Winnicy Pańskiej przygotowywało się w murach Wyższego Seminarium Duchownego 35 alumnów.

Po czternastu latach w dniu 31 grudnia 2008 r. Diecezja Drohiczyńska liczyła 97 parafii, wchodzących w skład 11 dekanatów. Jej stan personalny stanowiło 256 kapłanów inkardynowanych. Poza granicami Polski

²⁴³ W. Ryczkowski, *Dzięki UE udało się przywrócić dawne piękno*, *Niedziela Podlaska* 50 (2007) 19/647, s. IV-V.

²⁴⁴ S. Ulaczyk (oprac.), *Spis parafii i duchowieństwa Diecezji Drohiczyńskiej. Stan na 25 marca 1994 r.*, Drohiczyn 1994, s. 93-112.

²⁴⁵ AKDD. *Stolica Apostolska. Universalis Ecclesiae Annus census 1986-1998. Universalis Ecclesiae Annus census 1994*, s. 2-3.

przebywało: trzydziestu na misjach, dwóch w instytucjach rzymskich oraz siedmiu na studiach. Natomiast poza granicami diecezji na terenie kraju pięciu pracowało w Ordynariacie Polowym WP, dziewięciu przebywało na studiach oraz trzech było zatrudnionych do różnych instytucjach. Na terenie diecezji mieszkało ponadto czterech kapłanów inkardynowanych do innych jednostek administracyjnych. W pracę duszpasterską dodatkowo było zaangażowanych osiemnastu księży zakonnych i trzech braci oraz sto dziewiętnaście siostr zakonnych. Studia seminaryjne odbywało trzydziestu pięciu alumnów, w tym czterech z Białorusi²⁴⁶.

Z perspektywy prawie piętnastu lat widzimy, że mogliśmy być świadkami wielu historycznych wydarzeń. Do takich dzieł z pewnością należy zaliczyć I Synod diecezjalny (1994-1997), który nakreślił perspektywę pracy duszpasterskiej na wiele lat, a także Wizytę Apostolską Jana Pawła II (10.06.1999).

W minionym okresie do kalendarza diecezjalnego weszło wiele nowych akcji duszpasterskich, między innymi: festiwale piosenki religijnej, kongresy młodzieży i rodzin, przeglądy chórów, spotkania młodych, dni formacji chrześcijańskiej i modlitw o świętość kapłanów. Horyzont ziemię podlaskiej ozdobią wieże nowo zbudowanych kościołów, kaplic oraz gmach Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczynie.

Opisując dzieła i wydarzenia, tworzące już historię Diecezji Drohiczyńskiej i całego Podlasia, należy pamiętać, iż są owocem wyteżonej pracy ks. bp. Antoniego P. Dydcza, a pod jego kierunkiem wszystkich kapłanów, zakonników, siostr zakonnych i wielu osób świeckich.

Z powyższego przeglądu widać, że nie jesteśmy w stanie w tak krótkim opracowaniu wszystkiego wymienić, a nawet sklasyfikować. Dlatego też powyższa prezentacja, która często miała charakter kronikarski, otwiera drogę do dalszych, całościowych opracowań skupionych wokół wybranych zagadnień. Jestem przekonany, że nadszedł już czas, aby pomyśleć o akademickich opracowaniach w formie prac magisterskich. Na szczegółową analizę czekają między innymi: działalność kaznodziejska, katechetyczna (np. w Radio Maryja), publicystyczna (np. wstępy do książek, publikacje w czasopiśmie), naukowa (referaty, odczyty, artykuły), itd. itd. Co więcej, należy jeszcze pamiętać, że wiele z powyższych zagadnień można prezentować nie tylko w wymiarze diecezjalnym, lecz także krajowym (np. praca

²⁴⁶ AKDD. Stolica Apostolska. Universalis Ecclesiae Annuus census 1999-. Universalis Ecclesiae Annuus census 2008, s. 2-3

w ramach KEP), czy też poza granicami Polski (np. pielgrzymka narodowa do Ziemi św., spotkania z Polonią).

L'ATTIVITÀ AMMINISTRATIVA, PASTORALE ED ECONOMICA DI ANTONIO P. DYDYCZ NELLA DIOCESI DI DROHICZYN NEGLI ANNI 1994-2009

Quindici anni or passati dal arrivo del mons. Antonio P. Dydycz a Drohiczyn ci offrono una buona occasione per fare la prima conclusione. Nel presente articolo l'autore sta cercando di rispondere alla domanda: qual'era oppure che cosa ci ha lasciato mons. Antonio attraverso la sua l'attività amministrativa, pastorale ed economica durante i quindici anni già passati dal ingresso al duomo del 10 VII 1994.

La risposta è stata esposta in tre capitoli: 1. L'attività amministrativa; 2. L'attività pastorale; 3. L'attività economica.

Nel primo capitolo si tratta: dell'ampliamento delle istituzioni diocesane, della regolazione dei diritti diocesani e dei confini della diocesi, della fondazione delle nuove parrocchie e dei conventi religiosi. Il secondo capitolo ci presenta i risultati pastorali cioè: la formazione dei sacerdoti, la vita sacramentale nella diocesi, i mass-media cattolici, i nuovi movimenti, il servizio pastorale per i diversi gruppi, le azioni pastorali, i luoghi di culto, ma in particolare la Visita Apostolica del Papa Giovanni Paolo II a Drohiczyn. Il terzo capitolo descrive l'attività economica di mons. Antonio Dydycz (1994-2001). In questa parte sono mostarte: la costruzione delle nuove chiese, la istituzione delle nuove cappelle e i più grandi investimenti della nosta diocesi.